

ปัญหาบางประการในการชำระบัญชีกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี

นางสุภาวดี พวงสมบัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-562-222-2

013234

CERTAIN PROBLEMS ON LIQUIDATION IN CASES OF
COMPULSORY WINDING-UP

Mrs. Supavadee Pounsombat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy
Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-222-2

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาบางประการในการชำระบัญชีกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี
นางสุภาวดี ทวงสมบัติ
การบัญชี
นายบำรุง ติษพันธุ์
รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *สุภาวดี ทวงสมบัติ* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

..... *ประธานกรรณการ* ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

..... *วิไล วัชรปรีช* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไล วัชรปรีช)

..... *ตั้งปอง* กรรมการ
(นายวิวัฒน์ ตั้งปอง)

..... *ติษพันธุ์* กรรมการ
(นายบำรุง ติษพันธุ์)

..... *วิไลลักษณ์ ภัทโรคม* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาบางประการในการชำระบัญชีกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี
ชื่อนิสิต นางสาวกวี พวงสมบัติ
อาจารย์ที่ปรึกษา นายบำรุง ภิษพันธ์
รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทรโรคม
ภาควิชา การบัญชี
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการชำระบัญชี ตามระเบียบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศใช้ และศึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่างๆในทางปฏิบัติในการดำเนินการชำระบัญชีของผู้ชำระบัญชี กรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชีที่กรมบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการ

วิธีศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่างๆ เช่น ส่วนวนชำระบัญชีของกรมบังคับคดี ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ระเบียบข้อกำหนดการชำระบัญชีของกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งไต่สัมภาษณ์บุคคลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการชำระบัญชี วิเคราะห์ปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติงานชำระบัญชีพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

ผลของการศึกษาพบว่า ปัญหาในการชำระบัญชีที่เกิดขึ้นได้แก่ การจัดทำงบการเงินในวันสุดท้ายของการดำเนินงาน การขาดความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ถูกชำระบัญชี และปัญหาที่เกิดจากผู้ชำระบัญชีเอง

จากการค้นคว้าและวิเคราะห์พบว่า ปัญหาในการจัดทำงบดุลนั้นเกิดจากการขาดเอกสารประกอบการลงบัญชี การบันทึกรายการทางบัญชีไม่สม่ำเสมอเพื่อปิดบังซ่อนเร้นหลักฐานบางประการ และข้อมูลทางบัญชีขาดหายไป เนื่องจากไม่มีการบันทึกรายการใดๆเลย ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือและข้อมูลในการติดตามสินทรัพย์ เกิดจากการหลบหนีไม่มาให้การสอบถาม ไม่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามเพื่อปิดบังข้อมูลบางประการ หลักฐานและการ

บันทึกทางบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ของกิจการไม่ละเอียดเพียงพอ และสินทรัพย์ของกิจการมักจะ ถูกทอดทิ้งไม่มีการดูแลรักษา จึงทำให้เกิดการชำรุดสูญหาย ส่วนปัญหาที่เกิดจากผู้ชำระบัญชี ก็มิได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชี และผู้ชำระ บัญชีเกิดความสับสนในอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากต้องปฏิบัติงานทั้งทางก้านกสิ ลัมละลายและการชำระบัญชีขาดอัตรากำลังสำหรับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการบัญชี ในการจัดทำงบการเงินจากหลักฐานที่ไม่เพียงพอ และการจัดทำงบดุลของผู้ชำระบัญชียังไม่มีแบบแผนที่แน่นอนซึ่งจะสามารถถือเป็นหลักปฏิบัติโดยทั่วไป

เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ชำระบัญชีควรดำเนินการทุกวิถีทางทั้งในการสอบ ถาม ทิศตามข้อมูลและตัวบุคคลรวมทั้งวิธีการอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ ทั้งนี้ผู้ชำระ บัญชีจะคงสอบทานรายการจนเป็นที่พอใจ จัดให้มีระเบียบการดูแลรักษาสินทรัพย์มิให้สูญหาย หรือชำรุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ชำระบัญชีสามารถจัดทำงบดุล ณ วันสุดท้ายของการดำเนินงานได้โดย เร็วและถูกต้องใกล้เคียงความจริงมากที่สุด สามารถดำเนินการรวบรวมสินทรัพย์..ชำระหนี้สิน และจ่ายคืนทุนได้ตามลำดับขั้นของการชำระบัญชี สำหรับปัญหาในด้านการปฏิบัติงานของผู้ชำระ บัญชีนั้นหากได้มีการแบ่งหน้าที่กันการชำระบัญชี และกติกัมละลาออกจากกันแล้ว ความบก- พร่องของผู้ชำระบัญชีในการปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดของการชำระบัญชีก็จะลดน้อยลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Certain problems on liquidation in cases
 of Compulsory Winding-up

Name Mrs. Supavadee Pongsombat

Thesis Advisors Mr. Bomroung Disapan
 Assoc. Prof. Wilailuck Pattarodom

Department Accountancy

Academic Year 1982

ABSTRACT

The purposes of this thesis are to study the procedures of liquidation in accordance with the Ministry of Commerce's regulations, and also to study the problems encountered by liquidators in carrying out their duties in the case where the liquidators are those designated by the law court under the operation of the Legal Executive Department of the Ministry of Justice.

The study was made as follows:- a) related books and documents were studied, such as, the liquidation files of the Legal Executive Department, the Civil and Commercial Code, and the Liquidation Regulations of the Ministry of Commerce, b) interviews were made of those related to the liquidation, c) problems encountered in the liquidation were analysed and d) suggestions were made to remedy the obstacles.

The result of the study revealed that the problems of

9

liquidation are as follows: a) the preparation of financial statements on the last day of business operation, b) lack of co-operation from the persons concerned, and c) problems concerning the liquidators themselves

From the study it was found that problems concerning balance sheet preparation were due to several causes, i.e. lack of supporting documents used in bookkeeping and irregular recording of transactions with the intention of concealing certain evidences.

As for problems concerning the lack of co-operation and data information in regards to gathering of assets of certain companies, these are due to the following causes: the unwillingness of people concerned in answering questions regarding assets under investigation; incompleteness of accounting evidences and records concerning business assets, dilapidation and loss of assets due to abandonment. As for problems concerning the liquidators themselves, they are as follows: liquidation regulations of the Ministry of Commerce are sometimes not adhered to, liquidators themselves become confused as to their roles in bankruptcy cases and in compulsory liquidation, and financial statements prepared by liquidators are not in standardized form.

In solving the aforementioned problems, the liquidators should exercise utmost diligence in carrying out their duties such as in holding inquiries, pursuing witnesses and searching

for necessary information or in other words trying every possible means to obtain necessary data, while at the same time good maintenance of assets in their custody must be effected. After the above efforts yield the required results, the liquidators will then be in a position to prepare a sufficiently correct financial statement at the last day of the business operation to be used as basis for collecting assets, payments of creditors and returning owners' share in the business, if any. As for the confused roles of liquidators in Bankruptcy and Compulsory Winding-up cases, they might be able to execute their respective roles more efficiently should the work of the two section be segregated.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์นี้ ผู้ศึกษาได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งได้แนะนำหัวข้อเรื่องที่ผู้ศึกษาเรียบเรียง รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ กัทโรดม ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขสำนวนข้อบกพร่องต่างๆตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ นายบำรุง ทิฆัมภ์ ผู้อำนวยการกองค้ำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาที่กรมารับเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับความรู้ทางคำานกฎหมาย รองศาสตราจารย์ วิไล วีระปรีชและนายวิวัฒน์ ตั้งปอง กรมารับเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ นายวิมล ราชเทวินทร์ ผู้อำนวยการกองอัยการและเจ้าหน้าที่ทรัพย์สิน นายสมชาย พานิชย์เจริญ หัวหน้าฝ่ายที่ 2 กองค้ำเนินคดีแพ่งและคดีอาญา นางสาวปลื้มกมล เหมศรีชาติ หัวหน้างานตรวจสอบภายใน นางสาวชวีระหทัย สิทธิไชย ที่กรุณาให้ข้อมูลและแนวความคิดในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ นางเสาวภา สติคมลินทากาศ หัวหน้างานชำระบัญชี นางสาววัลย์ โลกโบว์ นักวิชาการเงินและบัญชี นางสาวจินดา กมลสมภพ เจ้าหน้าที่แผนกเก็บสำนวนและสถิติ นายพิศิษฐ พารักษ์ นายทะเบียนพาณิชย์ นายจ่านงค์ ถึงบุญ หัวหน้างานจัดกิจการไต่ให้ความสะดวกในค้ำหลักฐานเอกสารอ้างอิงต่างๆ ทุกท่านเหล่านี้ได้ให้ข้อมูลคำแนะนำที่ช่วยในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ดำเนินไปด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณ นางจินดา พวงสมบัติ นายสมบัติ พวงสมบัติ นางสาวสุวิมล ธนะผลเลิศ ผู้ที่ได้ช่วยเขียนร่างต้นฉบับจัดพิมพ์และเป็นกำลังใจในการเขียนเป็นอย่างดี ตลอดจนเพื่อนร่วมงานกองจัดการทรัพย์สินที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเป็นรูปเล่มได้ และทุกท่านที่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ซึ่งเป็นผู้มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สุภาวดี พวงสมบัติ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
รายการตัวอย่างประกอบ.....	๙

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	2
วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
2. การชำระบัญชี.....	4
ความหมายของการชำระบัญชี.....	4
X ประเภทของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด.....	6
X ผลของการจดทะเบียน.....	8
X การจัดตั้งบริษัทจำกัด.....	9
< กระบวนการบริษัท.....	10
X ข้อบังคับของบริษัท.....	11
< หนังสือบริคณห์สนธิ.....	12
X สิทธิของผู้ถือหุ้น.....	13
√ สาเหตุของการชำระบัญชี.....	13
< ลักษณะของการชำระบัญชีและผู้ดำเนินการชำระบัญชี.....	20

3. แนวทางในการชำระบัญชี	23
หน้าที่ของผู้ชำระบัญชี.....	23
อำนาจของผู้ชำระบัญชี.....	27
แนวทางการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	29
ระเบียบการชำระบัญชีของกระทรวงพาณิชย์.....	30
การจดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนจำกัดและห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน เป็นนิติบุคคล.....	31
การจดทะเบียนเลิกบริษัทจำกัด.....	68
4. วิธีการดำเนินการชำระบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์.....	118
ระเบียบราชการกรมบังคับคดีลักษณะการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท.....	118
อำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชี.....	125
การจัดทำงบดุล.....	127
การพิจารณางบดุลในที่ประชุม.....	128
การดำเนินการทางด้านรวบรวมทรัพย์สิน.....	130
การเรียกให้เจ้าหนี้อื่นชำระหนี้และการชำระหนี้.....	132
5. ปัญหาบางประการในการชำระบัญชีและแนวทางแก้ไข.....	156
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำงบดุล.....	156
แนวทางแก้ไข.....	160
ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือและข้อมูลในการติดตามสินทรัพย์.....	181
แนวทางแก้ไข.....	183
ปัญหาที่เกิดจากผู้ชำระบัญชี.....	184
แนวทางแก้ไข.....	186
6. บทสรุป.....	194

สรุป.....194
 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา.....196
 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ197
 บรรณานุกรม.....199
 ประวัติ.....202

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตัวอย่างประกอบ

ตัวอย่างที่

หน้า

1. แสดงเอกสารประกอบการยื่นขอจดทะเบียนแบบเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชี แบบ หนบ.501 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด สัมฤทธิ์มอเตอร์ 34
2. แสดงรายงานการชำระบัญชีและคำขอจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนจำกัด สนิทวิภาพยนต์ 42
3. แสดงเอกสารประกอบการยื่นขอจดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชี แบบ หนบ.501 ของบริษัทสยามอินเตอร์ออลายแอนซ์แอนด์เมนท์ จำกัด 70
4. แสดงรายงานการชำระบัญชี แบบ หนบ.503 และคำขอจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี แบบ หนบ.504 ของบริษัทกิงส์ไฮเทค จำกัด 84
5. แบบประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรื่องการชำระบัญชี (ช.1) 143
6. แบบให้ยื่นคำทวงหนี้ (ช.2) 144
7. แบบให้นำเงินมาชำระหนี้ (ช.3) 145
8. แบบคำทวงหนี้ของเจ้าหนี้ (ช.4) 146
9. แบบงบบุค (ช.5) 147
10. แบบบัญชีส่วนแบ่งครั้งที่..... (ช.6ก) 148
11. แบบบัญชีเงินส่วนแบ่งที่จ่ายให้แก่เจ้าหนี้ในการแบ่งครั้งที่..... (ช.6ข) ... 149
12. แบบบัญชีรายชื่อเจ้าหนี้และจำนวนเงินที่ขอรับการชำระหนี้..... (ช.6ค) ... 150
13. แบบบัญชีแสดงการรับจ่ายเงิน (ช.6ง) 151
14. แบบให้ไปรับเงินส่วนแบ่ง (ช.7) 152
15. แบบใบรับเงินในส่วนกลาง (ล.47ก) 153
16. แบบใบรับเงินในต่างจังหวัด (ล.47ข) 154
17. แบบใบรับเงินที่ถูกความรับไป (ล.48) 155